

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Державної служби
статистики України

10 серпня 2020 року № 244

(зі змінами, затвердженими
наказом Державної служби
статистики

26 травня 2022 року № 110)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО ВИТРАТ НА ОХОРОНУ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України Прокопенко О. М.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Методологічні положення підготували фахівці відділу екологічних рахунків і статистики навколишнього середовища департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 22 травня 2020 року № КПУМ/8-20).

Зміни до Методологічних положень схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 13 травня 2022 року № КПУМ/12-22).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601
- телефон: (044) 287-02-38
- факс: (044) 235-37-39
- електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Передмова.....	4
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Загальні положення.....	5
II. Основні поняття та терміни.....	5
III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження.....	6
1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження.....	6
2. Джерела інформації державного статистичного спостереження.....	7
3. Система показників державного статистичного спостереження.....	7
IV. Формування й актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	9
1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	9
2. Актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	10
V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних.....	10
1. Методи проведення державного статистичного спостереження.....	10
2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження.....	11
VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження.....	12
VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження.....	13
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження.....	13
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження.....	14
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні).....	15
Додаток. Схема розрахунку капітальних інвестицій за видами інвестицій на охорону навколишнього природного середовища та напрямами природоохоронної діяльності.....	17
Список використаних джерел.....	19

Передмова

Метою розроблення цих Методологічних положень є визначення методів проведення і системи показників державного статистичного спостереження щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Скорочення та умовні позначення

ДСС	– державне статистичне спостереження
ЄС	– Європейський Союз
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності
КІСЕ	– Класифікація інституційних секторів економіки України
КОПФГ	– Класифікація організаційно-правових форм господарювання
КАТОТТГ	– Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад
РСО	– Реєстр статистичних одиниць
СРП	– Статистичний реєстр підприємств
ТОД	– територіальні органи Держстату
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження
СЕРА	– міжнародна стандартна статистична Класифікація природоохоронної діяльності та витрат Євростату (Classification of Environmental Protection Activities and Expenditure 2000 (СЕРА 2000))

I. Загальні положення

1. Ці Методологічні положення визначають методи та правила проведення державного статистичного спостереження щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища, використання та поширення його результатів.

2. Методологічні положення ґрунтуються на нормах Закону України "Про державну статистику" та ураховують положення наказу Держкомстату від 03.08.2010 № 314 "Про затвердження переліку показників державних статистичних спостережень з питань навколишнього середовища, на які не розповсюджується заборона щодо поширення органами державної статистики первинних даних", наказів Держстату від 15.02.2017 № 41 "Про затвердження Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики"; від 17.08.2018 № 170 "Про затвердження принципів діяльності органів державної статистики України", від 29.12.2012 № 549 "Про затвердження Методологічних положень про взаємоузгоджену систему державних статистичних спостережень для складання показників структурної статистики – складової статистики підприємств".

3. Ці Методологічні положення також ураховують рекомендації, визначені регламентами (ЄС) від 06.07.2011 № 691/2011 (зі змінами, внесеними Регламентом (ЄС) від 16.04.2014 № 538/2014) про європейські екологічні економічні рахунки у частині питання складання рахунку витрат на охорону навколишнього природного середовища, від 11.03.2008 № 295/2008 стосовно структурної статистики підприємств у частині питань, що стосуються капітальних інвестицій та поточних витрат на охорону навколишнього природного середовища.

II. Основні поняття та терміни

Для цілей цих Методологічних положень поняття та терміни вживаються в значеннях, визначених статтею 25 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища", пунктами 20, 42, 52, 75 глосарію до плану статистичного спостереження, затвердженого наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498, пунктами 1.3 Розділу I, 2.1, 2.2 Розділу II, 5.5 Розділу V Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затвердженого наказом Держкомстату від 16 грудня 2009 року № 481.

III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження

1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження

1. Метою проведення ДСС є формування інформації про витрати на охорону навколишнього природного середовища для інформаційного забезпечення аналізу витрат на охорону навколишнього природного середовища, розрахунку показників структурної статистики та допоміжного (сателітного) рахунку витрат на охорону навколишнього природного середовища.

2. ДСС охоплює одиниці всіх секторів економіки (крім сектору домашніх господарств), які здійснюють витрати на охорону навколишнього природного середовища відповідно до Переліку напрямів природоохоронної діяльності та витрат (згідно із класифікацією СЕРА 2000) (далі – ПНПДВ), визначеними у додатку до Методологічних положень зі складання допоміжного (сателітного) рахунку витрат на охорону навколишнього природного середовища, затверджених наказом Держстату від 12.12.2018 № 297.

3. ДСС проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів і має такі основні характеристики:

- 1) вид ДСС:
за ступенем охоплення одиниць: несуцільне;
за часом реєстрації даних: поточне;
- 2) періодичність ДСС: річне;
- 3) організаційна форма ДСС: статистична звітність;
- 4) спосіб проведення ДСС: документальний облік;
- 5) одиниця ДСС: підприємство;
- 6) респондент ДСС: юридична особа;
- 7) органи, які здійснюють ДСС: Держстат, ТОД;
- 8) місце проведення ДСС: регіони України;

9) статистичні класифікатори (класифікації), що використовуються при проведенні ДСС: КІСЕ, КВЕД, КАТОТТГ, ПНПДВ.

2. Джерела інформації державного статистичного спостереження

Джерелом інформації ДСС є:

дані, отримані від респондентів, за формою № 1-екологічні витрати (річна)
"Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища" (далі –
форма № 1-екологічні витрати (річна));

інформація щодо переліку підприємств, яка використовується для
формування сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись:

адміністративні дані Мінекоенерго щодо переліку заповідників та
національних природних парків, отримані згідно з угодою про взаємообмін
інформаційними ресурсами;

адміністративні дані Держлісагентства щодо переліку користувачів
мисливських угідь, отримані на запит на інформацію;

адміністративні дані Держводагентства щодо переліку підприємств, які
отримали дозволи на скиди стічних вод у поверхневі водні об'єкти, отримані з
відкритих джерел даних на офіційному вебсайті Держводагентства;

ДСС "Звіт про викиди забруднюючих речовин і парникових газів у
атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів" за формою № 2-тп
(повітря), річна;

ДСС "Утворення та поводження з відходами" за формою № 1-відходи
(річна);

ДСС "Звіт про відтворення та захист лісів" за формою № 3-лг (річна).

3. Система показників державного статистичного спостереження

1. У рамках ДСС формуються показники:

1) капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного
середовища:

за джерелами фінансування (власні кошти підприємств і організацій,
кредити банків і позики; кошти Державного та місцевого бюджетів; міжнародні
фонди та невідплатна міжнародна допомога);

за напрямками природоохоронної діяльності та витрат відповідно до
ПНПДВ;

за видами інвестицій на охорону навколишнього природного середовища:
інвестиції в обладнання та устаткування, що пов'язані з екологічно більш
чистими технологіями (в інтегровані технології) та інвестиції в обладнання та
устаткування для контролю забруднення навколишнього природного
середовища та прилади для очищення від забруднення (в очисне обладнання
"на кінці труби") (наведені в додатку до цих Методологічних положень);

за видами економічної діяльності (клас за КВЕД);

за інституційними секторами економіки згідно КІСЕ (сектор нефінансових
корпорацій (S.11), фінансових корпорацій (S.12), загального державного

управління (S.13), некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства (S.15));

2) інвестиції у капітальний ремонт основних засобів природоохоронного призначення, інвестиції в обладнання та устаткування, що пов'язані з екологічно більш чистими технологіями (в інтегровані технології) та інвестиції в обладнання та устаткування для контролю забруднення навколишнього природного середовища та прилади для очищення від забруднення (в очисне обладнання "на кінці труби"):

за напрямами природоохоронної діяльності та витрат;
за видами економічної діяльності (клас за КВЕД);
за інституційними секторами економіки згідно КІСЕ;

3) поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища:
за джерелами фінансування;
за напрямами природоохоронної діяльності та витрат;
за видами економічної діяльності (клас за КВЕД);
за інституційними секторами економіки згідно КІСЕ;

4) витрати на охорону навколишнього природного середовища:
за видами: капітальні інвестиції, поточні витрати;
за джерелами фінансування;
за напрямами природоохоронної діяльності та витрат;
за видами економічної діяльності (клас за КВЕД);
за інституційними секторами економіки згідно КІСЕ;

5) обсяг реалізованих послуг природоохоронного призначення:
за видами послуг з охорони навколишнього природного середовища (відведення та очищення стічних вод, поводження з відходами);
за видами економічної діяльності (клас за КВЕД);
за інституційними секторами економіки згідно КІСЕ;

б) витрати на оплату послуг природоохоронного призначення:
за видами послуг з охорони навколишнього природного середовища;
за видами економічної діяльності (клас за КВЕД);
за інституційними секторами економіки згідно КІСЕ;

7) обсяг реалізованої побічної продукції, отриманої при здійсненні природоохоронних заходів:
за видами природоохоронних заходів (очищення відхідних газів, очищення стічних вод, переробка відходів);
за видами економічної діяльності (клас за КВЕД);
за інституційними секторами економіки згідно КІСЕ.

2. Дані щодо інвестицій в обладнання та устаткування, що пов'язані з

екологічно більш чистими технологіями (в інтегровані технології) та інвестицій в обладнання та устаткування для контролю забруднення навколишнього природного середовища та прилади для очищення від забруднення (в очисне обладнання "на кінці труби") формуються:

- за напрямками природоохоронної діяльності та витрат;
- за видами економічної діяльності (клас за КВЕД);
- за інституційними секторами економіки згідно КІСЕ.

IV. Формування й актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється щорічно у грудні року *T*.

2. Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, і переліку респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

3. Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року *T* та відповідають таким критеріям:

1) інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ: S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації", S.13 "Сектор загального державного управління" та S.15 "Некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства";

2) тип статистичної одиниці: підприємство;

3) вид економічної діяльності згідно з КВЕД: класи 01.11–96.09.

4. Сукупність одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, формується на основі генеральної сукупності. До сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, включаються одиниці, які відповідають хоча б одному з таких критеріїв:

1) підприємства із середньою кількістю працівників понад 250 осіб, основний вид економічної діяльності яких відноситься до секцій В та С;

2) підприємства із середньою кількістю працівників понад 10 осіб, основний вид економічної діяльності яких відноситься до секції Е;

3) підприємства, місцеві одиниці яких входять до сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, державного статистичного спостереження з охорони атмосферного повітря у році T ;

4) підприємства, місцеві одиниці яких входять до сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, державного статистичного спостереження щодо утворення та поводження з відходами у році T ;

5) підприємства, які входять до сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, державного статистичного спостереження щодо лісогосподарської діяльності у році T ;

6) підприємства, які за адміністративними даними Мінекоенерго, входять до переліку заповідників та національних природних парків;

7) підприємства, які за адміністративними даними Держлісагентства, входять до переліку користувачів мисливських угідь;

8) підприємства, які за адміністративними даними Держводагентства, отримали дозволи на скиди стічних вод у поверхневі водні об'єкти;

9) ДП "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом"", ДСП "Чорнобильська АЕС", ДСП "Чорнобильський спецкомбінат", ДП "УЗФО Чорнобильської АЕС", ПАТ "Українська залізниця", дочірні підприємства Державної акціонерної компанії "Автомобільні дороги України".

5. На основі сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись, формується перелік респондентів за формою № 1-екологічні витрати (річна), до якого включаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

2. Актуалізація сукупності одиниць та переліку респондентів державного статистичного спостереження

Актуалізація сукупності одиниць та переліку респондентів ДСС за формою № 1-екологічні витрати (річна) не здійснюється.

V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних

1. Методи проведення державного статистичного спостереження

1. Засобами зв'язку, в електронному форматі або безпосередньо здійснюється інформування респондентів про їхнє залучення до участі в ДСС.

Крім того, інформація щодо участі в проведенні ДСС розміщується на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у сервісі "Пошук за кодом ЄДРПОУ".

2. Дані за формою № 1-екологічні витрати (річна) на паперових носіях (нарочно або поштою) або у формі електронного звіту засобами електронного зв'язку відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики, або через сервіс "Кабінет респондента", який розміщено на офіційному вебсайті Держстату, надходять наприкінці лютого наступного за звітним року, в термін, визначений на бланку.

3. Після отримання звітів за формою № 1-екологічні витрати (річна) здійснюється їх уведення/завантаження до електронного середовища для подальшої обробки статистичної інформації.

4. Інформація про респондентів, якими були подані звіти за власною ініціативою (у тому числі у вигляді електронної звітності), накопичується і використовується під час формування сукупності одиниць, яка буде безпосередньо досліджуватися в наступному звітному році.

2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження

1. Під час обробки звітів в електронному середовищі здійснюються: арифметичні та логічні контролі первинних даних; перевірка правильності співвідношення окремих значень показників; виявлення алогічних відповідей шляхом порівняння значень показників, у тому числі в динаміці (порівняння з попереднім роком).

2. За результатами проведення контролів з метою з'ясування причин виявлених неузгодженостей, відповідно до статті 13 Закону України "Про державну статистику" органи державної статистики можуть здійснювати зв'язок з респондентами і в разі виявлення помилок первинні дані доопрацьовуються та коригуються.

3. Схема розрахунку показника капітальних інвестицій на охорону навколишнього природного середовища за видами інвестицій (інвестиції в обладнання та устаткування, що пов'язані з екологічно більш чистими

технологіями (в інтегровані технології), та інвестиції в обладнання та устаткування для контролю забруднення навколишнього природного середовища та прилади для очищення від забруднення (в очисне обладнання "на кінці труби")) наведена в додатку до цих Методологічних положень.

4. Показник витрат на охорону навколишнього природного середовища розраховується як сума капітальних інвестицій та поточних витрат на охорону навколишнього природного середовища.

5. Формування показників здійснюється в цілому по Україні, регіонах та в розрізах, зазначених у підрозділі 3 розділу III цих Методологічних положень.

VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження

1. Для забезпечення якості даних, які отримуються шляхом збору інформації безпосередньо від респондентів, контролюється рівень надання звітів респондентами, залученими до ДСС, і аналізуються причини їх ненадання.

Очікуваний рівень відповідей для ДСС становить 99%. Для його досягнення в разі відсутності звіту використовують метод безпосереднього контакту з респондентом для повторного нагадування та з'ясування причини неотримання звіту. Серед основних причин ненадання звітів: одиниця не здійснює діяльності, що формує явище, яке спостерігається, одиниця призупинила діяльність, та одиниця не звітує у зв'язку з демографічними подіями, які відбулися з одиницею. Здебільшого невідповіді не перевищують 3% і стосуються, головним чином, підприємств з незначною часткою в обсягах витрат на охорону навколишнього природного середовища, що не впливає на якість даних спостереження, і відповідно їх компенсація не здійснюється.

2. При формуванні інформації ДСС застосовуються такі методи контролю якості результатів ДСС: аналіз даних у часі (порівняння даних звітного року з попереднім роком); аналіз даних у просторі (порівняння даних за регіонами); аналіз агрегатів та розподілу даних (порівняння сумнівних агрегатів та одиниць, показники яких значно відрізняються від розподілу основної частини даних, наприклад порівняння обсягу поточних витрат на охорону навколишнього природного середовища у регіоні до середнього рівня цього показника по країні).

3. У рамках проведення ДСС сезонні коригування показників не здійснюються.

4. Публікація результатів ДСС здійснюється в III декаді травня наступного за звітним року та супроводжується відповідними поясненнями щодо методології проведення ДСС і визначеннями показників.

5. З метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та показників якості результатів ДСС складається стандартний звіт з якості ДСС, який містить загальну інформацію за критеріями якості Європейської статистичної системи, яка не залежить від результатів ДСС за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання якості статистичних даних та процесів. Звіт розміщується на офіційному вебсайті Держстату та оновлюється в міру змін ключових метаданих ДСС (методології, процедур, процесів статистичного виробництва, класифікацій, основних статистичних показників тощо).

VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог статті 21 Закону України "Про державну статистику", статей 6, 11, 18, 20, 21 Закону України "Про інформацію", статті 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджених наказом Держстату від 15.02.2017 № 41, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до положень Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського парламенту та Ради від 11.03.2009, Регламенту Комісії (ЄС) № 557/2013 від 17.06.2013.

2. Статистична інформація цього ДСС характеризує чинники, які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей, тому, відповідно до статті 21 Закону України "Про інформацію" та статей 21 та 22 Закону України "Про державну статистику", інформація цього ДСС не належить до конфіденційної інформації.

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до статей 21 та 22 Закону України "Про державну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється як у зведеному знеособленому вигляді, так і у вигляді первинних даних.

2.3 метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та сайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації). Дані, що оприлюднюються на вебсайтах ТОД, узгоджені з даними, які публікує Держстат.

Результати ДСС оприлюднюються не пізніше ніж через 90 днів після дати подання респондентами звітних даних.

Терміни оприлюднення, вихідні показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, визначаються планом державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитами користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям (Євростату), а також статистичним службам інших країн за їхніми запитами.

ІХ. Перегляд даних державного статистичного спостереження

1. За цим ДСС передбачений спеціальний перегляд даних, який проводиться у разі зміни його методології та/або класифікації, яка використовується для формування результатів ДСС.

2. Перегляду підлягають показники капітальних інвестицій та поточних витрат на охорону навколишнього природного середовища.

3. Перегляд даних ДСС здійснюється за максимально можливий період проведення ДСС, але не менше п'яти останніх років.

4. Також у разі непередбачуваних подій, помилок, які можуть значно (більше 5%) вплинути на оприлюднені статистичні показники ДСС, може бути здійснений незапланований перегляд даних ДСС.

5. Про спеціальний перегляд даних ДСС користувачам статистичної інформації повідомляють не пізніше, як за півроку, про зміни в оприлюднених даних у результаті незапланованого перегляду даних користувачів

повідомляють, як тільки виникне потреба в ньому, шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

6. Переглянуті дані оприлюднюються разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС, згідно із календарем оприлюднення інформації й відповідними поясненнями.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [4], отримання даних за цим ДСС, зокрема статистичної звітності та адміністративних даних, наведених у главі 2 розділу III цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у главі 2 розділу III цих Методологічних положень, а також альтернативних, може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у главі 3 розділу III цих Методологічних положень.

У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у пункті 1 розділу VI цих Методологічних положень) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у главі 2 розділу III цих Методологічних положень, здійснюється оцінка статистичних показників: "поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища", "обсяг реалізованих послуг природоохоронного призначення", "витрати на оплату послуг природоохоронного призначення", "обсяг реалізованої побічної продукції, отриманої при здійсненні природоохоронних заходів" (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин [11]).

Оцінка вищезазначених показників здійснюється в цілому по Україні.

3. Для здійснення оцінок може використовуватися інформація з відкритих джерел та адміністративних даних (щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища), які можуть бути альтернативними джерелами для

оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень.

За цим ДСС оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, здійснюються шляхом застосування:

на мікрорівні – статистичних методів, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію (зокрема, методів умовного заміщення (імпутації значення відповідного показника з використанням взаємопов'язаних показників, заповнення середнім (моду, медіаною) та екстраполяції з урахуванням тенденцій, що склались);

на макрорівні – методів коригування зведеної інформації (з урахуванням інформації, отриманої з альтернативних джерел) на основі аналізу абсолютних, відносних та середніх величин.

4. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва визначаються з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для здійснення оцінок статистичних показників.

5. При оприлюдненні оцінок статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, наводиться інформація щодо особливостей їх формування (повноти охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану та можливості їх перегляду (з урахуванням Методологічних положень щодо перегляду статистичної інформації [12]).

У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів згідно з положеннями підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни". Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та вебсайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту статистики
сільського господарства та навколишнього
середовища Держстату

Олег ПРОКОПЕНКО

Додаток
до Методологічних положень
(пункт 2 глави 1 розділу III,
підпункт 1 пункту 1 глави 3
розділу III, пункт 3 глави 2
розділу V)

Схема розрахунку капітальних інвестицій за видами інвестицій на охорону навколишнього природного середовища та напрямками природоохоронної діяльності

Код за СЕРА	Напрямок природоохоронної діяльності	Джерело інформації	Код рядка форми № 1-екологічні витрати (річна)
Інвестиції в обладнання та устаткування, що пов'язані з екологічно більш чистими технологіями (в інтегровані технології)			
1.	Охорона атмосферного повітря, попередження змін клімату та захист озонового шару	Розділ I "Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища", графа 1 "Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища", форми № 1-екологічні витрати (річна)	сума рядків 111, 112
2.	Забір і очищення стічних вод		рядок 210
3	Поводження з відходами (за винятком високорадіоактивних відходів)		рядок 310
4.	Захист і відновлення ґрунтів, підземних і поверхневих вод		сума рядків 410, 430, 440
5.	Зниження шумового та вібраційного впливу на навколишнє середовище (за винятком заходів з охорони праці)		сума рядків 511, 512, 513
6.	Забезпечення радіаційної безпеки (за винятком заходів з охорони праці та зовнішньої охорони об'єктів)		рядок 710
	Усього		Сума рядків 111, 112, 210, 310, 410, 430, 440, 511, 512, 513, 710

Продовження додатка

Код за СЕРА	Напрямок природоохоронної діяльності	Джерело інформації	Код рядка форми № 1-екологічні витрати
Інвестиції в обладнання та устаткування для контролю забруднення навколишнього природного середовища та прилади для очищення від забруднення (в очисне обладнання "на кінці труби")			
1.	Охорона атмосферного повітря, попередження змін клімату та захист озонowego шару	Розділ І "Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища", графа 1 "Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища", форми № 1-екологічні витрати (річна)	сума рядків 121, 122
2.	Забір і очищення стічних вод		сума рядків 220, 230, 240
3.	Поводження з відходами (за винятком високорадіоактивних відходів)		сума рядків 320, 331, 332, 333, 341, 342, 343
4.	Захист і відновлення ґрунтів, підземних і поверхневих вод		рядок 420
5.	Зниження шумового та вібраційного впливу на навколишнє середовище (за винятком заходів з охорони праці)		сума рядків 521, 522
6.	Забезпечення радіаційної безпеки (за винятком заходів з охорони праці та зовнішньої охорони об'єктів)		рядок 720
	Усього		Сума рядків 121, 122, 220, 230, 240, 320, 331, 332, 333, 341, 342, 343, 420, 521, 522, 720

Директор департаменту статистики
сільського господарства та навколишнього
середовища Держстату

Олег ПРОКОПЕНКО

Список використаних джерел

1. Закон України "Про державну статистику" (зі змінами та доповненнями) від 17 вересня 1992 року № 2614-XII.
URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" (зі змінами та доповненнями) від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
3. Закон України "Про інформацію" (зі змінами та доповненнями) від 13 листопада 1992 року № 2657-XII.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
4. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
5. Закон України "Про захист персональних даних" від 20 березня 2020 року № 2297-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>
6. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" (зі змінами та доповненнями) від 26 червня 1991 року № 1268-XII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
7. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498.
URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm
8. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457 (зі змінами).
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378 (зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 25 лютого 2020 року № 85).
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41.
URL: <https://cutt.ly/ryU71C5>

11. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95 (зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 21 квітня 2022 року № 66).

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/66/66_2022.htm

12. Методологічні положення щодо перегляду статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 25 серпня 2021 року № 220.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/220/220.pdf

13. Методологічні положення про взаємоузгоджену систему державних статистичних спостережень для складання показників структурної статистики - складової статистики підприємств", затверджені наказом Держстату від 29 грудня 2012 року № 549.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

14. Методологічні положення зі складання допоміжного (сателітного) рахунку витрат на охорону навколишнього природного середовища, затверджені наказом Держстату від 12 грудня 2018 року № 297.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

15. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 12 січня 2021 року № 3).

URL: <https://bit.ly/3r4u2Dv>

16. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3.

URL: <https://cutt.ly/VyU7m9l>

17. Принципи діяльності органів державної статистики України, затверджені наказом Держстату від 17 серпня 2018 року № 170.

URL: <https://cutt.ly/VyU7KZH>

18. Classification of Environmental Protection Activities and Expenditure (2000).

URL: https://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=CEPA_2000&StrLanguageCode=EN&IntPcKey=&StrLayoutCode=HIERARCHIC

19. Handbook "Environmental protection expenditure accounts" (2017 edition).

URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/7903714/KS-GQ-17-004-EN-N.pdf/7ea9c74b-eda4-4c23-b7bd-897358bfc990>